

Szatani jego sprzymierzeńcy

Część I: Przegląd lekcji

Tekst przewodni: Ap 12,17.

Cel studium: Ap 13 rozwija wątek wojny smoka przeciwko Bogu rozpoczęty w Ap 12.

Wprowadzenie: W Ap 13 czytamy o tym, że smok pozyskuje dwóch sprzymierzeńców: bestię wychodzącą z morza (Ap 13,1-10) i bestię wychodzącą z ziemi (Ap 13,11-18). We troje tworzą fałszywą trójcę będącą parodią Ojca, Syna i Ducha Świętego. Obie bestie są opisane na przestrzeni dziejów (Ap 13,1-7.11), a następnie przedstawione są ich działania w czasie końca (Ap 13,8-10.12-18).

Tematy lekcji: Lekcja i tekst przewodni wprowadzają następujące tematy:

I. Podstawy historycystycznej interpretacji Ap 13. W tej części zbadamy powiązania dwóch bestii opisanych w tym rozdziale z linią czasu podaną w Ap 12.

II. Bestia z morza jako falsyfikacja Chrystusa. Szereg cech bestii z morza nawiązuje do cech i działań Jezusa Chrystusa.

III. Symboliczne znaczenie „ziemi”. „Ziemia” jest niejednoznacznym symbolem w *Apokalipsie Jana*, czasem pozytywnym, a czasem negatywnym.

IV. Tożsamość bestii z ziemi. W tej części zbadamy dowody, iż bestia z ziemi symbolizuje Stany Zjednoczone Ameryki Północnej w ostatecznym konflikcie.

V. Ap 13,14-18 i Dn 3. W tej części podsumujemy dowody wyraźnego nawiązania tego fragmentu *Apokalipsy Jana* do *Księgi Daniela*.

Praktyczne zastosowanie: W tej części zbadamy (1) kwestię będącą rzeczywistym źródłem wszelkich form wypaczonej religii i (2) to jak wierzący powinni odnosić się do chrześcijan z innych wyznań.

Część II: Komentarz

Ap 13 wprowadza dwie nowe postaci do historii rozpoczętej w Ap 12: bestię z morza (Ap 13,1-7) i bestię z ziemi (Ap 13,11). Po ich przedstawieniu obie bestie odgrywają istotną rolę w walce, o której jest mowa w Ap 12,17.

Rozwinięcie głównych tematów lekcji 9:

I. Podstawy historycystycznej interpretacji Ap 13.

W historycznej adwentystycznej interpretacji *Apokalipsy Jana* interpretacja Ap 13 skupia się na średniowieczu (papiestwie) i czasach późniejszych (powstaniu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej). Ap 13 jest także rozwinięciem wojny w czasie końca wspomnianej w Ap 12,17.

To prawda, że kulminacją Ap 13 jest ostateczna bitwa w dziejach świata z jej wielkimi zwierzeniami, obrazem bestii, dekretem śmierci i znamieniem bestii (Ap 13,13-17). Ale niewielu czytelników zwraca uwagę na tryb czasowników użytych w tym rozdziale. Główne zdania Ap 13,1-7.11 są w czasie przeszłym. Natomiast główne zdania Ap 13,8-10.12-18 są w czasie teraźniejszym lub przyszłym. Tak więc sam rozdział zawiera dowód sekwencji historycznych. Każda z dwóch nowych bestii ma wprowadzenie zawierające wizualny opis, a po nim podsumowanie wcześniejszej historii w czasie przeszłym (bestia z morza: Ap 13,1-7; bestia z ziemi: Ap 13,11). Zob. lekcja 8, temat I., gdzie podana jest zasada literacka tego formalnego wzorca. Tak więc opis ataków szatana (Ap 13,12-18) został poprzedzony wcześniejszą historią dwóch zasadniczych postaci w tej bitwie.

Tak więc Ap 13 obejmuje co najmniej dwa okresy historyczne wymienione w Ap 12. Części Ap 13 napisane w czasie przeszłym (Ap 13,1-7.11) odpowiadają środkowemu okresowi Ap 12 (Ap 12,13-16). Części Ap 13 napisane w czasie teraźniejszym i przyszłym (Ap 13,8-10.12-18) odpowiadają ostatniemu okresowi Ap 12,17. (Analiza gramatyczna to potwierdza).

II. Bestia z morza jako falsyfikacja Chrystusa.

Niedzielną część lekcji sugeruje, że bestia z morza jest falsyfikacją Jezusa Chrystusa. Ta identyfikacja jest potwierdzona w tekście Ap 13. (1) Bestia z morza wygląda jak smok (ma siedem głów i dziesięć rogów). Jezus powiedział: „Kto mnie widział, widział Ojca” (J 14,9). (2) Bestia z morza otrzymała swoją władzę od smoka. Jezus powiedział: „Dana mi jest wszelka moc” (Mt 28,18). (3) Bestia z morza doświadczyła śmierci i zmartwychwstania podobnie jak Chrystus (Ap 13,3; por. Ap 13,8). (4) Pytanie: „Któż jest podobny do Bestii?” (Ap 13,4 BT), Hebrajczykowi natychmiast kojarzy się z imieniem Chrystusa w poprzednim rozdziale - Michał (Ap 12,7 [hebr. *Mika'el*, „kto jest jak Bóg?”]). (5) 42 prorocze miesiące (Ap 13,5) są echem trzech i pół roku ziemskiej działalności Jezusa. Bestia z morza jest zatem fałszywym Jezusem Chrystusem. Ta rola pod wieloma względami wypełniona została przez średniowieczny Kościół Rzymskokatolicki.

III. Symboliczne znaczenie „ziemi”.

W Ap 12,16 „ziemia” pomaga kobiecie pochłaniając strumień wody, który wąż/smok wypuścił za nią ze swojej paszczy. W *Apokalipsie Jana* „ziemia” jest niejednoznacznym pojęciem (Ap 1,5; 5,6; 6,4; 11,6.18; 13,12; 14,15-19; 18,1-3; 19,2). Przeciwwstawione niebu, pojęcie ziemi jest negatywne (Ap 9,1; 14,3 [oczywiście z wyjątkiem 21,1]). „Ci, którzy mieszkają w niebie” zawsze odgrywają pozytywną rolę w *Apokalipsie Jana* (Ap 13,6; zob. także Ap 19,1.14), natomiast „mieszkańcy ziemi” to przeciwnicy Boga i Jego ludu (zob. Ap 6,10; 8,13; 13,8; 17,8).

Z drugiej strony, kiedy ziemia zostaje przeciwstawiona morzu czy wodom powodzi, wówczas jest raczej pozytywnym symbolem niż negatywnym (Ap 13,11; 21,1) i tak jest w tym przypadku. Ziemia pomaga kobiecie, która symbolizuje wierny lud Boży. Stosunkowo pozytywna historia bestii z ziemi

(Ap 13,11) sprawia, iż kontrastuje ona z bestią z morza (Ap 13,1-7). Tak więc Ap 12,16 i przypuszczalnie także Ap 11,4 stanowią pozytywne tło dla nawiązania do ziemi w Ap 13,11.

IV. Tożsamość bestii z ziemi.

Adwentyści konsekwentnie identyfikowali bestię z ziemi jako Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Powstały one jako stosunkowo pokojowa potęga podkreślająca znaczenie wolności religijnej, ale w czasie końca będą przemawiać jak smok. Przeanalizujmy więc dowody zawarte w tekście dotyczące bestii z ziemi.

(1) Historia bestii z ziemi w tekście (Ap 13,11) jest znacznie krótsza niż historia bestii z morza (Ap 13,1-7), co sugeruje stosunkowo nową potęgę na scenie dziejów. (2) Wyjście z ziemi (Ap 13,11) przywodzi na myśl pozytywne działanie „ziemi” w Ap 12,16. (3) Bestia z ziemi pojawia się w kontekście niewoli bestii z morza (Ap 13,10), która to niewola, jak rozumieją adwentyści, nastąpiła w 1798 roku. (4) W przeciwieństwie do bestii z morza, której pochodzenie kojarzy się z imperiami z Dn 7, bestia z ziemi nie ma starożytnych korzeni. (5) Bestia z ziemi powstaje w innej części świata niż bestia z morza. (6) W starożytnej niebiblijnej mitologii bestia z ziemi (*behemot*) mieszka na pustkowiu, z dala od ludzi. (7) Bestia z ziemi nie ma korony, co sugeruje, iż nie ma króla ani papieża, ale oferuje ludziom wolność polityczną i religijną. (8) Początkowo mówi jak baranek, sprawując władzę łagodnie, na podobieństwo Chrystusa. Ale ta łagodność stopniowo zanika. (9) Bestia z ziemi w końcu upodabnia się do smoka, tak jak potęga, która usiłowała zgładzić Jezusa (Ap 12,3-5). (10) Bestia z ziemi jest opisana w kategoriach religijnych, a nie tylko politycznych (Ap 13,13-15). Chodzi tu o religijną stronę Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, jako że wiara - to, w co wierzymy i co praktykujemy - ma ogromne znaczenie.

Nie ma żadnej innej potęgi w dziejach, która wypełniałaby ten proroczy opis tak dokładnie jak Stany Zjednoczone.

V. Ap 13,14-18 i Dn 3.

Ta część Ap 13 zawiera jedno z najwyraźniejszych nawiązań do *Starego Testamentu* w całej *Apokalipsie Jana*. Występują tu liczne paralelizmy do historii trzech dzielnych Hebrajczyków i kultu posągu wystawionego przez Nebukadnesara na równinie Dura. (1) Ludzie na całym świecie są zmuszeni uczestniczyć w akcie oddania czci. (2) Poleceniu oddawania czci towarzyszy groźba pozbawienia życia. (3) Oba wydarzenia wiążą się z liczbą 6 (wymiary posągu w Dn 3 i liczba 666 w Ap 13). Ap 13 wskazuje, że w ostatecznym kryzysie w dziejach świata zrealizowany zostanie scenariusz podobny do tego z równiny Dura. Doświadczenie z Dn 3 stanie się udziałem ostatniego pokolenia mieszkańców świata.

Część III: Praktyczne zastosowanie

1. W poniedziałkowej części lekcji zadane zostało pytanie: *Jak możemy pozostać wierni prorocत्वu o historii Kościoła, a jednocześnie być uprzejmi i wyrozumiali w przedstawianiu tych prawd innym ludziom?* Ostatecznym wyzwaniem związanym z religijnymi wypaczeniami jest to, jaki obraz Boga jest przedstawiany. Co to za Bóg, który pozwala przez wieczność torturować grzeszników w ognistym piekle? Co to za Bóg, który pozwala uchylać zasady przez Niego ustanowione? Jaki obraz Boga przedstawiał Kościół, który palił ludzi na stosach za to, że nie zgadzali się z jego doktrynami?

Konfrontując się z wypaczoną religijnością bardzo ważne jest, byśmy nie wpadali w pułapkę przedstawiania Boga jako gniewnego, osądającego i surowego. Czytamy, że gdy Jezus konfrontował się z faryzeuszami, „Jego głos załamywał się” (Ellen G. White, *Pokój, za którym tęsknisz*, Warszawa 2011, wyd. III, s. 10). Innymi słowy, religijna krytyka jest stosowna jedynie wtedy, kiedy wypływa z serca pełnego miłości, dostrzegającego wartość, jaką Bóg widzi w ludziach. Z pomocą Ducha Świętego możemy łagodnie zapraszać ludzi, by rozważyli obraz Boga, jaki przedstawia ich religia, pamiętając przy tym, że i my możemy przedstawiać Boga niewłaściwie. Ludzie muszą się dowiedzieć,

że Bóg jest wobec nich łaskawy oraz że nie muszą Go do siebie przekonywać ani wkupować się w Jego łaskę spełnianiem rytuałów.

2. W piątkowej części lekcji zadane zostało pytanie: *Jaka powinna być nasza postawa wobec chrześcijan z innych wyznań, kiedy oczekujemy na koniec świata?* To pytanie pomaga nam zrozumieć, że wielu katolików, muzułmanów i ludzi z innych religii miłuje Boga i stara się być Mu posłusznymi pod każdym względem. Musimy podchodzić do takich ludzi z wyrozumiałości, pamiętając, że granica między dobrem a złem nie przebiega między „nami” a „nimi”, a raczej przez nasze indywidualne doświadczenie (1 Tm 1,15). Jeśli przyjmujemy postawę moralnej wyższości, możemy w niezamierzony sposób przekonać ludzi, że Bóg nie jest z nami. Z drugiej strony ludzie lgną do tych, którzy są autentycznie świadomi swoich słabości i wzorem Jezusa okazują miłość i pokorę. To dzięki takiej postawie konfrontacja może doprowadzić do pozyskania ludzi dla Chrystusa.